

Uppföljning av landstingets handikappprogram

Miljöpartiet är medvetet om att uppföljning av handikappprogrammet är grannlaga och att förvaltningar och bolag försöker att göra ett gott arbete med frågorna. Vi förstår också att landstinget vill visa upp ett gott resultat. Detta får dock inte leda till långtgående generaliseringar av enskilda verksamheters sätt att arbeta och deras resultat eller till direkta skönmålningar av verkligheten.

Uppföljningen bygger på en enkät som gjorts bland förvaltningar och bolag. Ärendet tycks inte ha behandlats i styrelser och nämnder, vilket hade varit önskvärt med tanke på att dessa är ansvariga för uppföljningen av landstingets handikappprogram inom sina respektive områden. En annan olycklig omständighet i ärendehanteringens är att rapporten lades på bordet vid sammanträde med landstingsstyrelsens samverkansråd och att den klubbades igenom innan mötesdeltagarna hade läst texten.

Nedan ger vi våra synpunkter på ett antal viktiga områden.

- All landstingsverksamhet skall göras tillgänglig för alla.

Locum har genomfört en omfattande tillgänglighetsinventering och identifierat olika hinder för tillgänglighet. Genom tillgänglighetsronder skall man uppdatera detta arbete kontinuerligt. Miljöpartiet anser att detta är ett mycket seriöst genomfört arbete. På liknande sätt borde alla förvaltningar och bolag arbeta.

När det gäller SL återstår mycket att göra. Samtidigt som färdtjänstresenärer uppmanades att åka mera med SL drog SL in ett flertal hållplatser. Dessa hållplatser är fortfarande indragna. Bussarnas nigningsfunktion används bara i begränsad omfattning trots att den enligt avtal med entreprenörerna alltid ska användas. Det är över 10 år sedan SL tog t-banevagn 2000 i bruk, men det är fortfarande på de allra flesta stationer omöjligt för rullstolsburna att komma av och på tåget utan hjälp.

- Personer med funktionsnedsättningar och kroniska sjukdomar behöver få tillgång till de specialistinsatser de anser sig behöva

Detta område måste hela tiden värnas och påtalas då det är föremål för ständiga förändringar på grund av ekonomiska nedskärningar. Inom sjukhusvården har budgeten under en lång följd av år varit för lågt dimensionerad för att ha kvar patienten på rätt vårdnivå. Patienter har blivit hänvisade till primärvården där läkare och annan vårdpersonal saknat kompetens kring deras funktionshinder.

- Personer med funktionsnedsättningar ska ges möjlighet till förebyggande och återkommande behandling samt korttidsbehandling

Uppföljningen målar upp en bild som inte stämmer med verkligheten. Den är rena skönmålningen. Inom rehabiliteringen finns stora ojämlikheter, både geografiska och dimensionella. Det råder stora brister på arbetsterapeuter t. ex. inom primärvården för att bedöma arbetsförmåga och dietister. Rehabiliteringsteam behöver byggas ut för många diagnosområden. Detta går att läsa i rapporter från FORUM, i uttalanden från specialistsakkunniga och från tvärprofessionella rådet. Som exempel kan nämnas stroke, njursjukvården och epilepsi. Läkares kunskap om rehabiliteringens betydelse för tillfrisknandet är minst sagt ojämn. Kraftfulla åtgärder inom både primärvården, specialistvården och inom den externa rehabiliteringen behövs.

- Landstinget skall i samarbete med försäkringskassa, kommuner och arbetsmarknadsmyndigheter arbeta aktivt för att förbättra vårdkedjorna avseende arbetslivsinriktad rehabilitering.

Denna punkt borde ha redovisats i särskild ordning. I ärendet omnämns visserligen detta område men redovisningen bygger nästan uteslutande på interna åtgärder för landstingets anställda.

- Landstinget skall genom att stimulera kunskap och forskning öka kunskapen om funktionshindrades personers situation och vilka konsekvenser landstingets olika beslut får

Målen är direkt tillämpliga på det beslut som togs i SL:s styrelse om att avskaffa de mobilfria zonerna inom kollektivtrafiken. Detta förfarande är nu anmält till landstingets revisorer då det är i direkt strid med handikappolitiska programmet. Den kunskapsutveckling som påbörjades under förra mandatperioden är avslutad och många personer känsliga för

elektromagnetisk strålning och fält kan inte längre åka med kollektiva färdmedel. Detta är ett område som behöver särskilda medel för att utvecklas.

- Landstinget ska ta tillvara den kunskap och kompetens som finns inom handikapporganisationerna

Detta är ett utvecklingsområde där landstinget måste bli mycket bättre på att tillämpa den kunskap som finns inom handikapporganisationerna d.v.s. genomföra beslut som förbättrar situationen för människor med funktionshinder och deras anhöriga. I förlängningen kan det visa sig bli både billigare och bättre.

- Handikappolitiska frågor planläggs, budgeteras, genomförs och redovisas årligen

Att förvaltningarna och bolagen tillämpar olika rutiner försvårar utvärderingen av och jämförelser av de handikappolitiska målen. Oavsett hur man vill ha verksamheten inom sin förvaltning eller inom sitt bolag så måste redovisningen ske på ett likartat sätt. Det ska gå att följa upp hur handikappolitiska åtgärder budgeteras och genomförs. Det är viktigt med ett aktivt engagemang både från politiker och revisorer i dessa frågor.

Som avslutande kommentar kan nämnas att landstingets insatser vad avser samverkan och stöd som underlättar i utbildningssituationen för både skolbarn och vuxna med funktionshinder och/eller kroniska sjukdomar, inte har följts upp, då dessa områden saknar egen rubrik i programmet. Detta bör beaktas inför kommande uppföljningar och vid programrevidering.